V. évfolyam. 1886. 49. szám Turócz-Szt.-Márton, deczember 5.

Felvidéki Hiradó.

VEGYESTARTALMÚ HETILAP.

A Magyarországi Kárpát Egyesület Herczeg Szász Coburg-Gothai Fülöp Ő királyi fensége védnöksége alatt álló Szittnya Osztályának közlönye.

Előfizetési ára:
Egész évre . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . 1 „ 50 „
Negyed évre . . 80 „

Felelős szerkesztők:
VÖRÖS FERENCZ és NAGY ISTVÁN
Selmeczbányán, Tur.-Sz.-Mártonban.
Megjelenik minden **vasárnapon.**

Hivatalos hirdetések díja:
100 szóig 2 frt., ezentúl minden megkezdett száz szónál 50 krral több.

Magyarnyelvi tanfolyamok.

Örömmel látjuk, hogy mindinkább terjed azon vélemény, miszerént Magyarországon a magyarnyelv tudása szükséges.

Ez öröm nagyon fúrcsának tetszhetik azok előtt, kik nem ismerik a magyarországi viszonyokat, de mi tudjuk, hogy még nagyon sokan vannak, kik a magyarnyelv szükségességét tagadják s másokat is iparkodnak annak tanulásától elriasztani, vagy legalább lebeszélni.

Csak pár év előtt alakultak az ország különböző vidékein a közművelődési és magyarnyelv-terjesztő egyesületek és e rövid idő alatt is oly szép eredményt tudnak felmutatni, mely legfényesebben bizonyítja alakulásuk szükségességét. Némely helyen oly tömeges a tanulni vágyók száma, hogy a jelentkezőket alig tudják befogadni. E körülmény elég tanulságul szolgál arra, hogy legalább minden városban, hol ennek szüksége forog fenn, meg kell indítani a magyarnyelvi tanfolyamokat, mert ma mindenütt számosan vannak, kik tanulni akarnak; mert egyetlen lelket sem szabad elszalasztani, hogy őt e jótéteményben ne részesítenénk.

A felvidéki városokban azonban e tekintetben nem látjuk azt a élénk mozgalmat, mint hazánk más vidékein. Közelünkben — tudtunkkal — csak Beszterczebányán, Zólyomban és Breznóbányán lesz tanfolyam a téli idény alatt. Talán a többi városokban nem lenne szükség?! Lenne bizony, de nincs aki rendezze, nincs aki kezébe vegye az ügyet, pedig ez sokkal fontosabb, hogy sem tétlenül nézzük mostani állapotában.

Nem kell sokáig törni fejünket, hogy ki vegye kezébe az ügyet: ott van a **felvidéki magyar közmiv. egyesület**, intézkedjék, hogy vidéki választmányai szervezzék a tanfolyamokat, amint szervezi a zólyomi választmány.

Ez egyesületnek legszebb hivatása lenne a hazafias szellem terjesztése mellett arról is gondoskodni, hogy azok, kik területén a magyarnyelvet el akarják sajátítani, találjanak arra alkalmat. Mi meg vagyunk győződve, hogy az egyesület törekvésében mindenkor és mindenütt szives támogatásra fog találni.

Öntsön a központ a vidéki választmányokba egy kis lelket, ösztönözze tettre, mert sajnálattal látjuk, hogy azok legnagyobb része alig-alig ad életjelt magáról, pedig most lenne a legalkalmasabb idő, hogy hasznos működésüket megkezdjék.

A magyarnyelv szent ügye megkívánja, hogy a legszélesebb körben tegyünk mozgalmat érdekében, hogy megtanítsunk arra mindenkit, mert csak az által fog hazánk felvirágozni, ha mindnyájan megértjük egymást, ha mindnyájan egyek leszünk **szívben és nyelvben.**

IPOLYI ARNOLD.

A magyar nemzetnek gyásza van. Ipolyi Arnold nagy-váradi püspök, a nagy hazafi, a tudós iró nincs többé. A kegyetlen halál elragadta őt azon polczról, hová a nemzet egyhangú leikesedése mellett emelte őt a korona bizalma.

Nekünk, kik közelről szemléltük hazafias munkásságát, kiket elhalmozott jótékonyságával, kétszeres a fájdalmunk.

Siratja őt felekezete, az irodalom, a művészet, a tudomány; siratják a szegények; siratja minden ember.

Beszterczebányán 1872-ben foglalta el székhelyét s azóta hazafias buzgósággal, kitartással küzdött a magyar állameszme érdekében. Nem ismert áldozatot, ha a tudománynak, vagy a népnevelésnek szüksége volt erre. Lelkesült minden szépért, minden jóért, mert hisz nemes szive nem ismert mást.

Ipolyi f. hó 2-án d. u. 1 órakor szivszélhüdésben váratlanul hunyt el.

Legyen áldott emlékezete közöttünk!

Időnk nem engedi, hogy bővebben méltassuk az ő nagy érdemeit, csak e rövid kivonatban adhatjuk tettekben gazdag életének történetét.

Ipolyi Arnold született Ipoly-Keszi nevü hontmegyei faluban 1823-ban. Atyja Ipolyi Ferencz főszolgabiró volt, anyja Szmrecsányi Arzéna, ki finom lelkü asszony volt s fia nevelését maga vezette. Ápolta benne a hazaszeretetet s megkedveltette vele az irodalmat az által, hogy Kisfaludy regéit mesélte el neki. Nevelője Kamis Ferencz volt, ez ébresztette fel benne a művészeti erzéket. Szülei a katonai pályára szánták, de szivesen egyeztek bele, midőn a papi pályát választotta. Mint papnövendék két évet a pozsonyi Americanumban töltött. Majd Bécsbe a Pázmaneumba s az egyetemre küldetett s már itt megkezdte irodalmi működését, megirta a „Vallás és művészet“ és „A magyarok ősvallása“ czimü dolgozatait.

A hittani tanfolyamot 21 éves korában elvégezte s igy várnia kellett a felszentelésre, miért is Kopácsy József primás rendeletére Mednyánszky Alajos báró Dénes fiának bölcsészeti tanulmányait vezette. Miután Mednyánszky iratai között igen érdekes kútfőkre akadt, már itt elhatározta, hogy megirja a **magyar mithologiát**, mely 1854-ben meg is jelent s egyetlen példányig elfogyott.

Pappá 1847 julius 6-án szenteltetett fel s Komárommegyében segéd lelkész lett, innét egy év mulva Pálffy Nándor nevelőül hivta meg gyermekeihez, de az akkori mozgalmas időkben a Pálffy-család Badenbe menekült, hová Ipolyi nem akarta őket követni, minek folytán a pozsonyi egyház hitszónokává nevezte ki az érseki helytartó.

A szabadságharcz lezajlása után ismét visszatért a Pálffy grófokhoz, mig később a grófok kegyurasága alatt álló zohori lelkészi hivatalt vállalta el anyjára s rokonaira való tekintetből.

Ipolyit tudományosságára való tekintetből a bécsiek megkinálták egyetemi tanársággal, de ő csak hazájának kivánt szolgálni s ez állást nem fogadta el. De hire a hazában is elterjedt s Bartakovits Béla egri érsek 1860-ban felajánlotta neki a sokkal jövedelmezőbb török-szt.-miklósi plebániát, hogy több időt szentelhessen a tudományoknak.

Ez idő után kezdődik tudományos irói működésének legynagyobb része. Művei osztatlan nagyrabecsü-

TÁRCZA.

A tűzpróba.

Az én Kálmán barátom szép szellemes gyerek volt, de szeles végtelen szeles föleg a szerelem dolgában.

Igy történt, hogy két büvös bájos leánynak udvarolt egyazon időben, egyazon hévvel, egyazon szavakkal.

Iluska és Ernesta nem közlekedtek egymással és egyik mitsem tudott a másikról, azaz hogy úgy tett, mintha mit sem tudott volna. — Pedig valójában hej de nem szerették egymást, a bölcs tanár Ilus lánya és a nagyiparos Ernestája.

Talán mindketten szerették Kálmánt, talán egyikök sem szerette és csak ambitióból, hiuságból, érdekből óhajtották megbódítani, láncza fűzni csapodár szivét.

Denique beállott a farsang és egy fényes jelmezbál összehozta a vetélytársnőket.

Kálmán Iluskával táncolt s Jenő barátjának igérte a visa-vist, de vesztére, mert a szerelmes szó ajkára fagyott, midőn Jenő karján szivének második királynőjével kezdé meg a chaine anglaise-t.

A két tündér fagyosan, de gráciával, halványan, de kaczéran lejtette a négyest s Kálmán szótlanul marczangolá fehér kesztyüje csatjait, konventionális mosolya mögé rejtegetve szivének fájó tépelődéseit.

Melyiket szeretem, melyiket szeretem? kérdezte váltig dobogó szivétől! — Ha Iluska pajkos büvös szemét nézem, ha kaczér kis fitos orrát látom, ha szellemes szavait hallom, biztos vagyok benne, hogy csak ő tudna boldogitani. De ha Ernesta aranyos kedélye, édes mosolya, galambszivének varázsa alatt állok, azt hiszem, hogy sohasem tudnék mellőle elszakadni.

E közben véget ért a négyes s Jenő rohamlépésben közeledett Kálmán barátunk felé. Mi bajod, mért mélázol, mért vagy oly halvány, oly szótlan.

Kálmán egy nagyot sóhajtott s karját barátja karjába fűzve, egy félreeső kis terembe vonszolta egy pohár pezsgőre.

. . . Hiába! . . . nem tudom melyiket szeretem s előbb utóbb mégis tisztába kell jönnöm magammal, mert kettőt el nem vehetek s kettőt csak nem hitegethetek.

Későn gondolod meg a dolgot, jó komám, már most, csak bizzad a bajodat én reám, mert tudod pezsgőnél bár versben beszélek —

. . . Kálmán még halványabb lőn ez ijesztő bekezdés után, s mivel Jenő alapjában nem volt oly romlott kedély, mint a milyennek versei után hinni lehetett volna — következő prózai logikával folytatá.

Ha te maiglan nem jöttél tisztába sziveddel, nem is hiszem hogy felfedezned melyiket szereted jobban . . . én részemről . . . de csak maradjunk objektivek . . . nem árulom el izlésemet, hanem teljesen képes vagyok felfogni, hogy te mindkettőt szereted egyforma hévvel, mert mindegyik a kettő közül megérdemli szerelmedet. Már most hát az a kérdés, hogy melyik iránt kötelezted magadat inkább.

Hiszen az a malheurom, hogy egészen egyformán szerelmeskedtem velök, jajdult fel Kálmán, kinek a pezsgő meghagyitá különben sem kemény szivét.

Bravó! tehát éljen a logika (iszik) s füleljünk.

Ha kettőnek egyenlő mértékben udvaroltál, azt kell preferalnod, a ki udvarlásodat melegebben fogadta, a ki jobban szeret tégedet.

De mikor mindaketten egyenlő kedvesek, egyenlő melegek, egyenlő szerelmesek!

Tyüh lelkem! ez baj, szólt Jenő a bölcs tanácsadó, s baragosan tevé le az üres palaczkot, midőn Kálmán egy ugrással nyakába veté magát s csókokkal árasztá el barátja kedves ábrázatát, táncolt, ivott és heurékát ujjongott.

Szerelmes barátom egy eszmém van! . . . Kipróbáljuk a leánykákat, a ki jobban szeret, annak hive leszek.

Mindörökké amen! szólt, Jenő kenetteljesen s azzal összedugták fejeiket . . .

Fényes bál volt a vigadóban, a párok vidám zene mellett, négyesre sorakoztak, midőn a rendezőnek Jenő barátunknak hirtelen sürgönyt nyujtanak át. Jenő félhangon olvassa: „Bartay Kálmán lováról lebukott, Nagy-Bartán haldoklik“.

Bartay Kálmán haldoklik! suttogják táncezközben részvéttel az ismerősök.

A fitos Ilonka is elsápadt s valami „szegény fiu“ formát sóhajtott.

Jenő már menni készült, mikor a terem tulsó oldaláról egy rémes sikoly hasitotta végig a levegőt. A nagyiparosné hangja volt, arra az ájulásra, a mely Ernestát felholtá tevé.

Jenő egy pillanat alatt a helyszinén termett s az elalélt szép gyereket karjain az öltözőbe vivé. Egy percz alatt ráadták Ernestara felöltőjét, ki sáppadtan és reszketve ment Jenő és anyja karján a lépcső felé a

léssel találkoztak s ezek között a legutolsó „A magyar szt. korona és a koronázási jelvények története és műleirása“ ez évben jelent meg.
A Korvinák felfedezésében is nagy része volt s 1877-ben személyesen járt Konstantinápolyban, hogy azokat kiválogassa.

Ipolyi rendkivül szerény ember volt, úgy a beszterczebányai, mint a nagyváradi püspökséget csak habozás után fogadta el.

Jövedelmeinek nagy részét egyházi, iskolai s művészi ezélokra költötte el. Beszterczebányán leányiskolát, ipariskolát alapított. Tagja, alapitója, elnöke volt számos társulatnak.

Temetése csütörtökön lesz.

A babona eredetéről.

Irta: **Brózik Titusz.**

(Folytatás.)

De ennél is károsabb még, ha ki irói tehetséggel birván, ilyetén badarságok védelmezésében leli örömét Jung Stilling, német iró, több művet irt a szellemekről s műveiben a testtől elvált szellemek ezzel a világgal való érintkezését ecseteli és magyarázza. Kerner, költő és gyógyászati irónál a szellemi világ szintén a földibe nyúl s az ő „Magikon“-ja a jó és rossz szellemek mezején mozog. Később azonban felszabadúl a dämoni hatás alól s egy drámájában már gúnyt is űz a dämoni erőkkel. — Svedenborg tudós és theosoph, magától az Istentől nyert hivatást egy uj egyház alapitására. Mint hires vizionär ismeretet. Sprenger a boszorkányokbani hitet formális systémába öntötte és a boszorkány pöröket mintaszerűen megalapitotta. Az ő „boszorkány kalapácsa“ (Malleus maleficarum) szabályozta a törvényes eljárást a boszorkányok ellen. E mű 3 részre oszlik: az első szól a boszorkányokról általában, a második rész előadja a boszorkányok különféle nemeit és cselekedeteit a harmadik pedig magában foglalja a törvényes eljárást ellenök. Gaszner hires ördögűző, a legtöbb betegséget a rosz szellemek befolyásának tulajdonitá, tudta az ördögöket megidézni s általában nagy tetszésben részesült. A felőle szóló iratok képezik az ugyn. „Zauberbibliothek“ tartalmát. Eschenmayer, természetvizsgáló és bölcsész, igen sokat irt, p. o. „Versuch die scheinbare Magie des thierischen Magnetismus aus physiologischen und physischen Gesetzen zu erkläreu.“ Iratai a dämonok, kisértetek és szellemek megjelenéséröli phantastikus álmodozásokkal telvék. Gróf Szapáry Ferencz, szintén többet irt. Többek között „Le gyro magnetizme“ cz. művét az 1880-iki Vasárnapi Ujság“ 11-ik számában bemutatja, ahol „seprün lovagoló boszorkányok, dicsfénytől környezett s a halálfőben fészkelő füles baglyok“ elég érdekesen ecseteltetnek Davis Jackson az amerikai spiritisták feje, a láthatatlan szellemek befolyása alatti elragadtatásában igen sok művet irt, melyek nagy része német nyelvre is lefordittatott.

Ezen kategoriába tartoznak még: Lavatter, báró Reichenbach, Wallace stb.

Hát bizony nagyban fejlesztik a babonát a tudósoknak látszó, magasabb állású és miveltségű egyének, akik meglehet, hogy irói viszketegből, meglehet, hogy unalomból és öncsalódásból, meglehet, hogy lelki betegségtől indittatva, vagy talán vagyon gyüjtés, kenyér kereset czéljából a tudomány leple alatt bolonditják a világot s mi e badarságokat, ha nyomtatásban, könyvekben olvashatjuk, kivált, ha hátvédjöket egy egy nagyobb hirben álló egyén képezi, szentül elhisszük elfogadjuk s velök magunkat és másokat is ámitunk.

* * *

Igen is a babonának jó szolgálatot teszünk mi magunk is a babonás hitre való hajlandóságunkkal. Ezen hajlandóság a lélekben székel s vérmérsékletünkhez képest kisebb-nagyobb. Nevezetesen képzelmünk elevensége, kiváltképen, ha gyönge értelemmel párosult, a legbadarabb dolgok alakitására képes mert a képzelmi erő, ha felingereltetik, könnyen vezethető félre s különféle csalképet vehet észre. A gyönge értelem pedig minden vizsgálódásról lemondván, fogalmait sem tisztán, sem világosan nem gondolhatja, hamis következtetéseket és itéleteket képez, ugyhogy a rémlett vagy sejtett dolgokat a képzelődés segitségével valóságos alakokká kidomboritja, a hallott eseményeket egész csodaszörnyekké egésziti ki magának. — Ily csalódások természetesen leginkább éjjeli időben járják, amikor a képzelmi erő — a mennyiben a külvilág korlátokat nem rak utjába — sokkal elevenebb és sokkal tágasabb téren is mozoghat, szabadon csapong egyik tárgyról a másikra, képről képre. A felköltött gondolatok is ilyenkor lázas ingerültséggel kergetik egymást és mert a setétség a maga ridegségével többnyire lehangolólag szokott hatni érzékeinkre, többnyire elszomoritó tárgyak események nyomulnak előtérbe: lelkünk elfogúl, elérzékenyül. Igy jönnek létre ezrével azon mesék, a melyek kiváltképen éjjel szoktak szerepelni. Igy szokás kéményt a háztetőn ülő szellemnek, orrnak előtt elrepült apró legyecskét sárkánynak tekinteni. S mennyit beszéltetnek magokról az alva járók, akik a sima falakon fel-fel másznak a torony csúcsára s hol mindenféle hajmeresztő dolgokat mivelnek?. Hány ártatlan ebecske veszedelmes Wehrwolfnak, Szent János bogara lidércznek tartatott? A A túl ingerelt képzelem rendesen többet lát, mint a mennyi valóban létezik.

Hátha még a félelem is hajtja a képzelődés kerekét! . . . Óh borzaszto állapot; Jobb lett volna nem is születni. Hát bizony én azt elhiszem, hogy a kuvik sokakat időnek előtte sirba hivott, azt is elhiszem, hogy egy rosz álom vagy egy roszat jelentő kártyavetés nem egyszer a halál torkába hajtotta áldozatait. De ez nem egyéb, mint logikai következménye azon félelemnek aggasztó állapotnak, amely a gyönge értelem melletti képzelődésből származott.

Hanem hát nincs rosz, a melynek utóvégre is nem volna orvossága. Az élelmes ember ezen önalkotott roszat is akarja leküzdeni vagy legalább önmagára nézve ártalmatlanná tenni. Hja az ember a létérti küzdelemben önhaszonlesö is. Ki akarná nevetni a kuvikot baglyot sarokba szoritani a boszorkányt, fitymálni az ördögöt, rá ijeszteni a szellemekre. De hol vegye az a gyönge értelmü és képzelődő ember azt az erőt, bátorságot, hogy még az ördöggel is képes legyen sikra szállni, hogy még sokszor a sirokat is képes legyen éjféli időben kirabolni? Hogy a különben gyönge ember még az ördög felett is győzelmet arathasson, erre nézve a kulcsot a régiek adták kerünkbe azon elv szerint: szeget szeggel. És megteremtették az amuleteket. Igen az amuletek hivatvák a félelmet ellensúlyozni, mindenféle roszat, bajt nyavalyát elháritani, a kishitüeket különféle veszélyek közepett felbátoritani, sokszor vakmerőségekre biztatni stb.

Egyiptombeliek drága köveket használtak, e czéiból, nevezetesen amethystet, opált stb. Igen szép mesét elbeszéltet Lessing a bölcs Náthánnal egy ily gyürü amuletről. A zsidók leginkább az ugyn. phylakteriákat (szentirásból idézett versek) a homlokon balkézen vagy a mellen viselték; papjaiknál pedig az ugyn. Urim és Thummim szerepelt. A görögök gyürüket, rómaiak nyakkendőket drága diadémeket nagy becsben tartottak. A keresztények is viselték az ugyn. isten bárányokat (agnus dei), Mária médaillonokat. (Sz. Walpurgis asszony, mint a varázslási mesterségek elleni védnő tiszteitetett.) Érmek, füles pénz nemek szent képekkel még ma is divatoznak. Ilyen hatásos amulet vala az altató nadragulya, melynek gyökere, mint hatalmas varázs eszköz nagy hirben állt, darabja 60 tallérnyi összeggel is fizettetett. Mohamed követői nem is tudnának ily m ntöszer nélkül ellenni.

A M. K. E. Szittnya osztály közleménye.

A szittnyai emlékkönyv következő adatai leginkább bizonyitják a touristika és a Szittnya hegy iránti mindig fokozódó érdeklődést, mert mig az előbbi években 400 és 500 közt volt a bejegyzett látogatók száma az elmult nyáron 722 oly látogatója volt a hogy csúcsának, kik az emlék könyvbe bejegyezték magukat; ha még a be nem jegyzetteket és a felrándult köznépet hozzá számitjuk, bátran állithatjuk, hogy 1000 ember is fordult meg a Szittnya hegy csúcsán.

A 722 látogató közt volt 578 selmeczi és hontmegyei, 76 akademikus hazánk mindenféle tájairól, 50 budapesti, 4 báni, 3 győri, 2 székesfehérvári, 2 nagyváradi, 1 párizsi, 1 troppaui, 1 ujvidéki, 1 erdélyi, 1 zólyomi, 2 nagyszombati és 1 losonczi.

Junius hó 19-én fenséges védnökünk herczeg Coburg Gothai Fölöpp saját kezüleg jegyezte be nevét, majus 13 án pedig tiszteletbeli elnökünk méltóságos Péch Antal volt fönt. A bejegyzések közül következők emelendők ki;

Junius 3-án Ne bámulj, hanem nézz és láss!

Junius 11-én Ha meleg és fáradtság leveti kabátod

Közelebb jut szivedhez a te barátod

Tartsd meg hát tourista mindenkor szavad

Veszélyes útra soh' se indulj magad!

Augusztus 4-én A természet nagyszerűségéhez legközelebb áll a női sziv. Mind kettő a legtisztább önzetlenség hona. Gyönyört oszt és adva mindenét, boldogit. Fogadd hálával a nagy természet és nemes női sziv áldásait és igyekezzél mind kettőre érdemessé tenni.

Augusztus 7-én Istennek e remek művét együtt élveztük és bámultuk. Vivant sequentes!

Szeptember 8-án. „Minden gyümölcsnek ára egy—egy virágnak halála.“ A kényelem virága meghal egy itt töltött éjszakán, de a hajnal, kivált ha oly szép mint a mai, az meghozza az elhalt virág gyümölcsét, a gyönyörködést!

id **Tirts Rezső**
alelnök.

HIREINK.

Zólyomból. Beszterczebánya sz. kir. bányaváros képviselő testülete nov. hó 30-án délelőtti 10 órakor Csipkay Károly elnöklete alatt rendkivüli közgyülést tartott, a melyen a Szumrák Pál lemendása folytán megürült polgármesteri tisztet dr. Tilles Béla városi főjegyzővel egyhangulag töltötte be. Az elnöklő alispán megnyitója után Szumrák Pál eddigi polgármester kelt fel s gyönyörü beszédben bucsut mondott tiszttársainak, valamint a képviselő testületnek, megköszönve mindkettőnek hathatós közreműködését s támogatását. Erre a közgyülés a távozónak érdemei némi jutalmául jegyzőkönyvi köszönetet mond. A törvényszabta kandidáló bizottság kiküldése után, a gyülés rövid időre felfüggesztetett; ujból való megnyitása után kijelentette az elnök, hogy az üresedésben lévő állomásra csak egy pályázó jelentkezett, kinek qualificatiója a törvénynek teljesen megfelel, mire a közgyülés Moczkovcsák János esperes inditványára dr. Tilles Béla főjegyzőt egyhangulag emelte a polgári tisztre. Az ujonmegválasztottat egy 4 tagu bizottság értesitette a választás eredményéről s öt a gyülésre meghivta. Az alispán üdvözlő beszéde után letette az uj polgármester a hivatalos esküt majd pedig megköszönve a képvi.

---

hol Kálmán teljes épségben várakozott a hadicsel sikerére.

Erneszta arczát Kálmán láttára elönté az életpirja és könyezve borúlt anyja nyakába.

A jó mama kétségbe esése csak akkor szünt meg, midőn Bartay Kálmán Nagy-Barta egyedüli ura a vigadó lépcsőjén megkérte leánya kezét, bocsánatot kérve Jenő barátja ügyetlen farsangi tréfájáért.

Nem is haragudott érte senki, csak Ilonka nagysám, a ki Jenővel többé szót nem váltott; pedig ő szegény nem tehetett róla, hogy barátnője jobban kiállotta a tüzpróbát. **F. Józsi.**

Budapesti levél.

(A delegátióból.)

Ezuttal nem a parfume illattal telt salonokról fogok irni vidéki olvasóimnak. Nem a kandelaberes, dús draperiákkal — kinai alakokat mutogató tapettekkel bevont salonokban ellesett — divatczikkek fölött folytatott beszélgetésről vagy a legujabb eljegyzési hirről vagy válóperről akarok számot adni. Az utolsó hét eseményeinek komoly hátterét akarom megvilágitani — nem elektromos fénynyel, hanem más folyammal, olyannal amit az ember — kalamárisból merit.

Bizony komoly volt a mult hét, meg ennek a hétnek a fele. A delegátusok világpolitikáját élveztük — itthon — nappal a Hungariában — éjjel — akár az orpheumban. Mert hát annyi most itt a dalegátus hogy belőlük jut akár a „kék macskának“ is. A bécsi dalegátust minden pesti ember megismeri az utczán. Mindegyike prototypja a külföldi alaknak. Az öreg Smolkát az „Angolkirálynőben“ láttam meg először. Arról ismertem reá, hogy nagyon udvarias volt a — kellnerrel és hogy a két krajczáros „Budapesti Ujságot“ még nem ismerte. Magas robusztus alak, ősz szakállal. Körülbelül a nyolczvan felé jár s csaknem olyan ruganyos még mint Lesseps. Bár nem dicsekszik azzal, hogy születendő gyermekét valamelyik magyar herczegre fogja keresztelni, mégis azt állitja róla Visi Imre, hogy okos ember. (Smolka az osztr. delegatió elnöke.)

Kálnoky gróf közös külügyminiszter a delegátusok csoportjában majdnem olyan jól veszi ki magát, mint Fehérváry báró honvédelmi miniszterünk a „tisztelt házban.“ Óh! Fehérváry sokkal fessebb!

Andrássy Gyula gróf exkülügyminiszternek még most is több hajaszála van mint a mostani minisztereknek együttvéve. A karzatról egyenesen a fejetetejére láttam. Jó kemény koponyája lehet! Az első napok hevében azt hittem, hogy Kálnokyt agyonlapitja a „felköltött oroszlán.“ Csak beszédben volt meg az oroszlány hangja — a kéz, amelyet Kálnoky megszoritott, sima volt és meleg.

Apponyi Albert majdnem olyan magasra nőtt mint, Andrássy, de később kitünt, hogy Falknál is még kisebb.

Kár mán, hogy Kármán nem interpellál! Igy történhetett csak, hogy mindent megszavaztak. A jövő delegatus üléseig annyi lesz a Maulicher, hogy belőle majdan minden kis biróra majd kettő jut, mert remélhető, hogy a delegatusok jövő üléseig majd csak akad egy Mansicherebb.

No de kell a jó puska! A muszkának vastag a bőre — s ha az egyik golyó nem fogna, legyen a másik a halál! Bulgária ügye nyujtott alkalmat a legfontosabb debattera.

Andrássy gróf nagyon szépen kifejtette s monarchiánk és Oroszország közt fönálló viszonyt. Beszédét megsürgönyözték a világ valamennyi diplomatájának. Andrássy egyenesen kimondotta hogy nem szabad megengednünk, hogy Oroszország előre nyomuljon a Balkán felé. Andrássy beszédére olyan harczias kedvet kapott egyik magyar déli delegatus, hogy menten passe par toute kért, hogy Bulgáriába utazva Kaulbarst agyonnyomorithassa. Szerencséjére Kaulbars már előbb megugrott.

A legfontosabb enuntiatió kétségkivül Falk Miksa beszédében rejlett. Kiemelte, hogy az itteni felfogás ellentétben áll ama orosz és franczia felfogással, hogy Oroszországnak Bulgáriában külön jogai és érdekei volnának. A berlini szerződés Oroszország ily kiváltságos jogáról mit sem tud.

Andrássynak köszönhetjük, hogy az Oroszország elleni hangulat tulsuiyra emelkedett. És talán az ő beszéde provokálta az olasz külügyminiszter ama kijelentését, hogy ő sem tart a muszkákkal.

Tehát ugyancsak ráijesztettünk a mumu-ra!

Ezt meg is köszönjük a delegatiónak a most bátran becsukhatják — a boltot — vége a delagátió ülésének.

Talán nem sokáig fog tartani a pihenő. Talán azokra a hangos beszédekre nem sokára megkapjuk a választ egy ágyúdörgés alakjában.

Felelünk reá! **F.**

selő testületnek benne helyezett kitüntető bizalmát, tág körvonalokban jelezte azon munkakört, melyre tehetségét forditani óhajtja. Leirhatlan lelkesedéssel fogadta a közgyülés uj polgármesterének szavát, a mi a benne összpontosuló bizalomnak s szeretetnek féleimerhetlen jele. A képviselő testületnek minden tagja bizonyára azon ohajjal hagyta el a tanácstermet, melyet a távozó polgármester leköszönő beszédében hangsulyozott, kivánva utódjának oly egészséget, buzgalmat s kitartást, mint a minőt a város vezetése a jelenleg átalakulásban levő viszonyok, fáradságot nem ismerő munkálatok közepette igényel. Tudjuk, hogy a város minden egyes polgárában meggyőződéssé válik azon tudat, hogy a nagy munkára oly embert szemelt ki, a ki a várakozásnak — tekintve eddigi rövid, de már is kitünő működését — egyedül lesz képes megfelelni. Szumrák Pál urat, a város volt polgármesterét a polgárok szeretete egyrészt, másrészt a becsületesen végzett munka tudata kiséri a magánéletbe, a melyben azonban — saját szavai szerint — mint közharczos is a város érdekeit s javát szem előtt téveszteni soha sem fogja.

Izraelita istenitisztelet Beszterczebányán, Valódi mű élvezetben részesülnek, kik a pénteki esti izr. istenitiszteletet meghallgatják. Groszkopf úr a helybeli izr. hitközség kántora részben saját művészete által részben az istenitiszteletnél alkalmazott gyermekkar betanításával oly niveauna emelte az ájtatoskodás zenei részét, hogy abban hivők és nem hivők egyaránt élvezetet találhatnak. Ezen élvezet fő tényezője első sorban Groszkopf úr hangja, különösen pedig annak művészi kezelése. Az ember szinte csodálkozik, hogy ilyen egész a művészetig képzett hang birtokosa miként elégedhetik meg jelen állásával? Holott bármilyen előkelő szinpadon az első rangú bariton helyét becsülettel betölthetné. Hangja a legszebb bass bariton rendkivül érezes tartalommal és nagy terjedelemmel. Regiszterei egyenletesen képzettek; falsettje vetekedik bármely tenor mellhangjával. Szakember, laikus egyaránt szerencsét kivánhat a beszterczebányai izr. hitköz éjnek ilyen kitünő és művészileg képzett hangú kántorhoz. **T—a.**

A könynyelműség uctovábbja. F. h. 1-én a beszterczebányai erdőigazgatósági épület kéménye kigyuladt. Eleinte senki sem vette észre a dolgot, de midőn már a kicsapott lángok a piaczot kezdték megvilágitani és még ekkor sem tett senki semmit a tűz eloltására, mely könnyen végzetessé válhatott volna, egy VI. osztálybeli tanuló az ott ácsorgó szolgát figyelmeztette a veszélyre, mire ez a legnagyobb flegmával csak ennyit felelt: „Mi közöm hozzá, ez a kéményseprő dolga.“ Különben a toronyőr is kitünetést érdemelne, kinek elsőbb dolga a czipőket meg foldozni, mint a város biztonságára felügyelni.

KÜLÖNFÉLÉK.

Ruprecht Kálmán Turóczvármegye ujonnan kinevezett főmérnöke már megérkezett s átvette hivatalát.

A Szittnya osztály estélye A M. O. K. E. Szittnya osztálya Selmeczbányán f. évi Deczember 10-én esti 7 órakor kezdődöleg havi estélyt tart a Gasparik sörcsarnokban, melyre az osztály tagjai ezennel tisztelettel meghivatnak. *Az elnökség.*

Zorkóczy Tivadar, a felső járás főszolgabirója hivatalát folyó hó 6-án foglalja el. Szolgáljon ez tudomásul azoknak, kik már eddig is ügyes-bajos dolgaikban felkerestek. Családja szintén pár nap multva távozik körünkből Stubnyára.

Schröder Károly, a körmöczbányai állami főreáliskola érdemes igazgatója hasonló minőségben a pozsonyi m. k. állami főreáliskolához helyeztetett át. Kivánjuk neki, hogy uj működési körében szintén olyan jól érezze magát, mint Körmöczbányán a tanártestületnek pedig, hogy ismét oly kiváló tapintattal felruházott jeles vezetője akadjon, a minő Schröder volt.

A tót Matica könyvtáráról a Narodnie Noviny a napokban egy czikket hozott, melyben félti annak elpusztását. Hogy úgy a N. N.-t. mint az érdeklő közönséget megnyugtassuk, tudatjuk, hogy a könyvtár épp oly rendben van, mint volt ezelőtt s épp úgy nem rongálja senki, mint nem rongálták azelőtt. Szellőztetni most is szokták.

A kolera mint a szinészet előmozditója. Miklósy szinigazgatónak nem kis aggodalmat okozott nagy számú társulatának Selmeczbányára szállitása. De ime a nagy bajok között segitségéül jő a kolera szülte, rendelet, mely szerint nagyobb csoportosulás a vasuti állomásokon sem szabad; minek eredménye aztán az lett, hogy Miklósy társulata gyors vonaton röpülhetett Selmecz felé, hova meg is érkezett, .. kellő időben.

A turócz-szent-mártoni korcsolyázó egyesület ma délután közgyülést tart.

Követésre méltó. Egy váltót találtak e hó 3-án Selmeczbányán Murakőzy István és Markovszky Béla urak, kik azt e lapok szerkesztőjéhez hozták el, ki is azonnal átadta az ugyan az nap lejáró váltót a selmeczi népbanknak, igy a vesztes felek meg lettek mentve az ovatoltatás veszélyétől ... Vajha minden szerencsés megtaláló ilyen becsületes megtaláló volna!

Áttérés. Valcsán a mult hó 27-én Politzer Miksa áttért a zsidó hitről a katholikus vallásra. Keresztszülők voltak Akantisz Rezső közalapitványi erdőmester és Vojták János tanitó.

A zólyomi várat, melynek egy részét jelenleg a járásbiróság foglalja el, mint halljuk, kerületi börtönné szándékoznak átalakitani.

Rabló halászok A vágmenti községek lakosai ujabb időben nagy pusztitást viszneke véghez a Vág halaiban az által hogy, dinamittal halásznak Ujhelyi Attila, a járásfőszolgabirója szigorú vizsgálatot inditott meg ez ügyben s a napokban Szucsánban házmotozást is tartott, mely azonban nem hozott eredményre. Hissszük azonban, hogy erélyes vizsgálattal kézre kerülnek a bünösök s elnyerik méltó büntetésüket.

Egy uj kitünő tyúkszemszer. Olmützban a „Salvator“ gyógyszertár tulajdonosa Meissner gyógyszerész legujabban föltalált egy tapaszt, melylyel csodálatra méltó eredmények éretnek el, arra olvasóink figyelmét különösen fölhivjuk. Tyúkszemek három, szemölcsök egy nap alatt fájdalom nélkül gyökerestül kiirtatnak.

KÖZGAZDASÁG.

Milyen legyen a felvidéki gyümölcs-tenyésztés!

„Bármit végezzünk: úgy eszközöljük, hogy az alkalmazható, teljes legyen: ne kelljen azt ide oda módositani!“ — Ezen aranymondással kezdem jelen közleményemet, melyet nagyra becsült kartársam: igen tisztelt Vörös Ferencz úr szives fölszólitására a „Felvidéki Hiradó“ érdemes gazda olvasói részére irtam és azon édes reményben küldtem be, miszerint mentől többen lesznek, kik szerény mondókámban foglalt tanácsokat meghallgatva: azokat foganatositani is fogják.

Azon kiindulva, hogy mindent az alapból kiindulva kell épiteni: mert csak igy lesz tartósan befejezve; mielőtt a tényleges faj és másodfaj ismertetési rendszerhez térnék: szükségesnek találom a felvidék, helyesebben ezen vidéket alkotó: Zólyom, Liptó, Turócz, Trencsén, stb. megyék föld- és égaljati viszonyait szem elé állitani, hogy ezek alapján épithessem föl a felsővidék gyümölcstenyésztésének ujtárházát.

Nevezetesen: A felsővidék nagy és kis telkes gazdái közül a mult évi országos kiállitás alkalmával igen sokan azon panaszszal éltek, miszerint gyümölcsészetük azért nem nyerhet lendületet, mert először az ottani égalj alatta gyümölcsfajok rendszerint későn, vagy épenségel meg nem érnek: mit az ottani korai tél: idő beáltának és a késői tavaszodásnak tulajdonitanak. Másodsorban annak, t. i. hogy az ottani téli időjárásokkal hidegebb magasabb fokumint nálunk azaz: zord, minek következtében a gyümölcsfák legnagyobb részeelfagy, avagy némileg már kötődött gyümölcseit éri a késői dér, mi szintén baj, a menyiben ezek rendszerint teljesen még piczi korukban: éretlenül hullanak le.

Ezen okozatokat nem csak most, hanem akkor tájt is midőn előttem hangoztatva lettek elismertem: csak az okokat nem, mert nines azon mit csodálkozni, hogy ha pl. szerecsen szülőket nekik hideg tartományba hozva: ezeknek itt született gyermekei kinem fejlődhetnek, azaz csenevészneк! Vagy megforditva: Hidegvidékről, pl. Grönlandból eszkimó szülőket a mérsékelt övü Magyarországba, esetleg délibb vidékre exportálva: ezeknek gyermekei a mienkhez képes: korábban ésteljesen fognak kifejlődni: mint ha hazájukban születnének és fejlődnének:

A gyümölcsfajokkal is igy és nem más kép van! Hogyha korai gyümölcsfajok fáit északi, azaz — és helyesebben — kevesebb fok melegségű vidékre visszük és ott növeljük föl: ez esetben a fák később fognak hajtani virágozni és a gyümölcsök később megéni, miből folyólag ezekből — azon vidéken — késői gyümölcsök válnak: Vagy megforditva.

És ezeken alapulva a kevesebb fok melegségű vidékre küldött és fölnevelt fák gyümölcsei igen gyakran, — ha alakjuk eredetben nagy volt — közép nagyokká, vagy epenséggei kicsikké fejlődnek, az az vissza fejlődnek:* Vagy megforditva.

Ezért is oly vidéken, melyen a tél korán állbe és a tavasz későn pirkad, valamint a téli hideget a Ofok alatt nagyon alacsonyan állanak, azaz zordak figyelembe kell venni, Első sorban: hogy 1) későn virágzó, 2) korán érő és 3) a nagyobb hideget kiálló gyümölcsfajok fái ültettessenek.

Másodsorban: 1) magos törzsü koronafák, valamint a törpetörzsü koronafák mindig nagyobb távolságra legyenek ültetve, mint nálunk: közép és déli Magyarországban, azaz, az elsők, legalább is egymástól, 9—10 méterre, az utóbbiak 6—7 méterre (számitva: az egyik törzstől — egy másik fa törzseig), hogy a nap heve jobban érhesse; 2) a koronák mindenkor szabályszerüen és inkább ritkán, mint sürüen legyenek nyesve, hogy a nap heve a fákat ne csak közül, hanem — a koronák belsőjébe is kellőképen át és keresztül hatolhasson: Mert csak igy várhatjuk, hogy ne csak a külső, hanem a belső ágakon levő gyümölcs példányok is kellőképen és időben legyenek — érettrk.

Ezeket röviden előre bocsájtva azt hiszem, hogy nem végeztem fölösleges munkát midőn gyümölcsészeti tapasztalataim tárházából nehány oly alma, körte, cseresnye, meggy és szilvákat nevezek meg, mik egyrészt késői virágzásukat, korán érésüket tekintetbe véve a felvidéken rendesen visszatérő zordabb telek gyilkoló hidegeit (22° R.) is bátran kiállandják.

Ezek: I. almák: Fehér Astrakán, Őszi Csikos, Kálvill, Sikulai alma, Királyi Kurtaszárú, Danzingi szögletes, Arany-peppin.** II. körték: Nemes Kolmár, Charneuxi Izletes,* Jó szürke, Van ellarum kobakja, Rőt szürke Esperes. III. Cseresnyék: Werder korai szivcseresnye (.)*, Marienhöheni szép (.), Krüger szivcseresnyéje (.), Fekete spanyol (.), Bibor ropogós (.), Heldelfingi óriás (.), Nedves helyre nem való, mert könnyen megreped a — termése. Késői faeper cseresnye (.), Ökör szivcseresnye (.), Prágai Muskatály (v.) Büttner késői vörös ropogósa (v.) Vörös muskatály (v.), Nemes madár cseresnye. Több franczia és angol, és ezek alapján német munkákban csak „madár cseresnye“ néven van ismertetve. Megkülönböztetésül a közönséges — vad — „madár cseresnyétől (Cerasus Avium)“ a nemes előnevével jelölöm. (0), Hildesheimi késői ropogós (v), Meiningeni késői ropogós (0). Fehér spanyol (0) helyesebben: Rózsás spanyol. Nagy herczegnő (0). Közönséges márvány cseresnye (0), Sötét vörös ropogós (0), Szalonna cseresnye (v.), Gyöngy cseresznye (0), Lucian (0), Elton (0). Filgener szivcseresnyéje (v.), Adám szivcseresnyéje (0). Flamantini (0), Legkorábbi tarka szivcseresnye (0) Pálmani herczegnő (v.), Nagy fekete ropogós (.). IV. Meggyek: Ostheimi meggy. Gyöksarjak, vagy helyesen tizelt dugványokból pompásan — nemes minőségben — szaporitható (.). Korai édes meggy (.), Kartensia királynő (v.), V. Szilvák: Walesi herczeg (v.), Urak szilvája (.), Washington (0), Tarka perdrigon (.), Esperen aranykája (0), Braunani kajszi szilva (0), Rongheri mirahellája (Ranyheri kerek szilvája (0). Ageni (v.) Vörös perdrigon (v.), Vörös nektár (v.), Kirk szilvája (.), Fürst korajja (.), Bazalica szilvája (.), Doronton császárnéje (0). Coë (0), Fehér diaprée (0). Nikitai kakas szilva (v.), Közönséges szilva (.), Violaszinü datolya szilva (.), Wernis (.), Augusztusi (.), Korai ungeheimi (.)

Eltekintve jelen gyümölcsváltajok névszerinti felsorolása előtt emlitett előnyös tenyésztési tulajdonságoktól ezek még azon nagy fontosságu tulajdonságokkal birnak, miszerint legnagyobb részben mindenkor keresett csemege és piaczi, azaz asztali és gazdasági gyümölcsöt képezvén, nem csak hazánkban, hanem Németországban és mindazon országokban, hol kevés gyümölcsfaj állja ki a természeti viszonyokat — mindenkor magas árakon eladhatók.

Azon édes reményben, hogy jelen soraimmal a felsővidéki gyümölcsészet érdekében szolgálva'útmutatásaimnem leszneka pusztában kiáltott szavak! Maradok viszontlátásig.

Budapesten, 1886. november hóban.

Szászvárosi Jenő

* Ezt legjobban a mult évi orsz. kiállitás alkalmával tapasztaltam. A szerző.

** Ezen alma-válfajt Szatmár vidékén „Avasi kormosnák hivják; s hideget kiálló tulajdonsága mellett feltie jó eltarthatósága is ajánlja a tömeges termelést. A szerző.

* (.) — fekete gyümölcsü, vagy sötét vörös, (0) — világos, vagy foltozott. A szerző.

HIRDETÉSEK.

2690 szám

Arverési hirdetmény.

A selmeczi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerin selmeczi népbank végrehajtatónak Brnak József végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőke és járulékainak kielégitése végett a selmeczi kir. járásbiróság területén levő kolpachi 72. számú tljk. A 11 sor 211/6 helyr. szám alatt foglalt fekvőségre az árverés 498 frt. ezennel adó szerint megállapitott becsárban elrendeltetett és hogy a most nevezett fekvőség az 1886. évi **Deczember hó 21-én** reggeli 9 órára a selmeczi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál megtartandó árverésen a fentebb megállapitott becsáron alól is az utóajánlatnak fentartása mellett legtöbbet igérőnek eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak 498 frt becsárnak 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban az árverésnek megkezdése előtt a biróinál kiküldött kezéhez bánatpénzül letenni.

Az árverési feltételeknek többi pontjai ezen kir. járásbiróság és kolpachi községi bironál megtekinthetők.

Selmeczen 1886. november 30.

Heyder
kir. jbiró.

10773 szám
ikt. 1886.

Zólyom vármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Zólyom vármegyéhe bekebelezett rendezett tanácsu városi hatósággal, fel ruházott Beszterczebánya szab. kir. városban üresedésbe jutott városi főjegyzői állomásra az 1886. évi XXII. t. cz. 82. §-a értelmében ezennel nyilvános pályázatot hirdetetik.

Felhivatnak mind azok kik ezen 1300 frtnyi évi javadalommal rendszeresitett állomást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerüen felszerelt s kilönösen az 1883. évi I. t. cz. 3 vagy 6 §-ában körülirt minősitést igazoló okmányokkal ellátott kérvényeiket folyó évi 1886. **deczember hó 18-ik** napjáig hozzám annál is inkább benyujtani el ne mulaszszák, mivel az ezen határidő eltelte után beérkezett folyamodványok figyelembe vehetők nem lesznek.

Beszterczebányán 1886. évi deczember hó 1-én. **Csipkay Károly** s. k.
Zólyom vármegye alispánja.

2592. szám
1886.

Arverési hirdetmény.

A selmeczi királyi járásbiráság mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a selmeczi népbank végrehajtátónak Jhraczky Czibula Anna végrehajtást szenvedő elleni 200 frt töke és járulékainak kielégitése végett a kolpachi 54 számú tjkben A I fél urb telek 1—7 sor szám a. foglalt fekvőségekből illető felére és azután járó kolpachi 69. sz. tkben A I 1—59 sor szám alatt bevezetett közös erdő és legelőből illetőségére nézve 738 frt. adó szeriut megállapitott becsárban elréndeltetett, és hogy a kérdéses fekvőségek 1886. évi **Deczember hó 23-án** reggeli 9 órára kolpach község biró házánál megtartandó árverésen becsáron alól is utóajánlatnak fentartásával eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak 738 frt becsárnak 10 százalékát készpénz vagy óvadékképes értékpapirokban az árverésnek megkezdése előtt a birói kiküldött kezeihez bánatpénzül letenni,

Az árverési feltételeknek többi pontjai ezen eljáró biróságnál, és kolpach község birójánál megtekinthetők.

Selmeczen 1886. évi November 30.

Heyder
kir. jbiró.

2591. szám
1886.

Arverési hirdetmény.

A selmeczi királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy a selmeczi népbank végrehajtatónak Valaska Jakab végrehajtást szenvedő elleni 260 frt. töke és jarulékainak kielégitése végett, a selmeczi kir. járásbiróság területén lévő kolpachi 45. szám tkben A 1 ¼ urb. telek 1—7 sor szám alatti fekvőségekből felére és azután járó 69. szám tkben A 1 1—59 sor szám alatt foglalt közös legelő és erdőből illetőségére 772 frt, ezennel adószerint megállapitott becsárban elrendeltetett, és hogy a fent nevezett fekvőségek 1886. évi **Deczember hó 22-én** reggeli 9 órára Kolpach község biró házánál megtartandó árverésen becsáron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak 772 frt: becsárnak 10 százalékát készpénz vagy óvadékképes értékpapirokban az árverésnek megkezdése előtt a birói kiküldött kezeihez készpénz vagy óvadékképes értékpapirokban az árverésnek megkezdése előtt banatpénzül letenni.

Az árverési feltételeknek többi pontjai ezen eljáró biróságnál és kolpach község birójánál megtekinthetők.

Selmeczen 1886 november 30.

Heyder
kir. jbiró

1452. szám
1886. tlkvi

Árverési hirdetményi kivonat.

A beszterczebányai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Veisz szül. Hinko Zsuzsanna végrehajtató Hinkó Mátyás végrehajtást szenvedő elleni 168 frt. tökekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a beszterczebányai kir. törvényszék területén lévő Muolcsa község határában fekvó és a muolcsai 1. sz. tjkvi. foglalt s. Hinkó Mátyás nevén álló 1 1—46 sor szám alatti fél urb. birtok és a hozzá tartozó 1. összeirt szám házra az árverést 1288 forintban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte. és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887 évi **Január hó 13-ik** napján délelőtt 10 órakor Muolcsa község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron a ól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben vagy az1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz, a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában. kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Beszterczebányán 1886 évi Nov. hó 20, napján.

A beszterczebányai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Majovszky elnök. **Pethes** jegyző.

661. vgh. sz.
1886.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a tettes bbányai tszt.-mártoni kir. jbiróság 3526|3144 számu végzése által Turóczi keresk. s hitelintézet végrehajtató javára Mittelman Pinkusz Suttórjekon lakos ellen 215 frt. s jár. erejéig elrendelt biztositási végrehajtás alkalmával biróilag le és felül foglalt 841 forint 75 krra becsült 1 mangorló, 2 öl bükfa, ima szék, mindenféle fa árú, szoba bútor, 1 cséplőgép, hordók, 400 köszörü kő, 6 ló, 2 tehén, 6 szekér 4 eke 4 borona, 2 borjú, 50 szekér trágya, 1 gabona tisztitó gép 1 szecska vágó gép, egyéb más ingóságok 215 forint töke, ennek 1886. évi Julius hó 3 napjától járó 6 százalék kamatai, eddig összesen 62 frt 55 kr. per —, végrehajtásköreti — és foganatositási —, továbbá 5 frt. árverés hirdetési költség erejéig, nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 3933|4176 1886 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Mittelmann Pinkusnál Suttórjekón és Turánban leendő eszközlésére 1886. évi **Deczember ho 13-ik** napjának délelótt 10 délután 2 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. § a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881.évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Turócz-Szent-Mártonban 1886. évi november hó 28. napján.

Zathureczky Jenő
kir. bir. végrehajtó.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az alsokubini kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi hogy Eichel Jakab listini végrehajtatónak Kubala Pál illetve János párniczai lakos végrehajtást szenvedő elleni 265 frt. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kir. törvényszék az alsókubini kir. járásbiróság területén lévő Parnicza községben fekvő a párniczai 87. sz. tjkvben I fél urb ralla 2—11. 13—45. soı szám alatt fél részben † 1—3. sor szám alatt egészben irt 184 frtra, A I 51 sz. ház (de a kert nélkül) 1. s. sz. a. egészben irt 160 frtra s 565 szám tjkben A I urb. talaj 1 szám alatt foglalt Kubala Pál nevére irt de a 337/886 sz. kérvény folytán János nevére irandó 5 frtra becsült ingatlanra összesen tehát az árverést 265 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887 évi **Január hó 10-ik** napján déi e. 10 orakor Parnica község biró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 18 frt 40 kr., 16 frt s 50 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz, a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Alsókubinban 1886. évi Augusztus hó 29. napján.

Alsókubini kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Csillaghy
kir. aljbiró.

2716. szám
tk. 1886.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tsztmártoni kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Kleszkeny János végrehajtatónak Groszman Ignácz végrehajtást szenvedő elleni 160 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a bbányai kir. törvényszék (a zniováralyai kir. jbiróság) területén lévő Szklenó községében fekvő a szklenói 106. sz. tlkjkben A I 1—26 ser sz. a. foglalt ingatlanokból Groszman Ignáczot ½ részben illető jutalékra az árverést 463 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887 évi **január hó 25-ik** napján délelőtti 10 órakor Szklenó községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42. §.ában jelzett arfolyammal számitott és az 1881. évi évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság

Tsztmártonban 1886 évi Október hó 14-én.

Fekete,
kir. jbiró.

FELHIVÁS!

A nagyérdemű közönség becses figyelmét alólirottak a felső piaczon levő

első selmeczi közvetítő intézet

pártolására föikérjük, ahol rendelkezésre állanak mindenkor: szakácsnék, szobaleányok, dajkák, nemkülömben férfi cselédek mint kocsisok, háziszolgák stb.

Kérjük a nagyérdemű közönséget, **a czimet föl nem cserélni.** — Meghagyások még levelezőlapon is, pontosan teljesittetnek.

Lelkiismeretes es gyors kiszolgálásért jót állanak

Selmeczbányán 1886. nov. 11.

Hamrák Imre.
4—6 Chvála Adolf.

Gyermekek örvendjetek!

A játékáruk
karácsoni kiállitás

Bécsben, II, Grosse Mohrengasse 31.

ez idén is a legujabbat, legdiszesebbet, legolesóbbat hozza és az idő körülményeivel ssámolva, rendezett, legizlésteljesebben, ugy fiuknak mint leányoknak alkalmas játékcsoportozatokat, még eddig nem létezett olcsó árakon.

Csoport 2—5 éves leányoknak.

1 becses báb hajzattal és üvegszemekkel.
1 pompás porcellán service.
1 teljes franczia salon garnitura.
1 szinház zenével, alakokkal és diszitéssel.
1 nickel remontoir női óra aranyozott nyakláncczal.
1 báb-toilette tükörrel
1 takarékszekrény jó zárral és szép diszitményekkel.
1 képeskönyv legfinomabb kiállitással.
1 mechanikai állat.
1 teljes konyhaberendezés
1 angol takaréktüzhely főzőedényekkel.
1 miniatur kávé daráló, valódi használatra.
1 universal kávé-gép.
1 csomag tündérhaj arany vagy ezüst, a legszebb disz a karácsonfára.
25 gyémánt karácsonfa gyertyatartó.
25 kivilágitási karácsonfa gyertyák, kiválasztva a legszebb szinekben.

Mind az itt felsorolt 64 pompás tárgy becsomogolással **csak 2 frt 90 kr. o. é.**

Csoport 2—5 éves fiuknak.

1 pompás hintas-ló.
1 teherkocsi lovakkal (dekoráczióval).
1 mechanikus szinház zenével, alakokkal.
1 katona-csákó.
1 kard szijjal.
1 hátultöltő.
1 patron-táska börből, czimerrel.
1 dob ütőkkel.
1 elegáns nickl remontoir-óra lánczczal.
1 díszorség a hozzátartozó katonákkal.
1 törpe, mely parancsra óriássá átváltozik, igen mulatságos.
1 képeskönyv legfinomabb kiállitással.
1 takarékszekrény jó zárral dúsan diszitve. kis épités mintákkal.
1 mechanikai állat.
1 csomag tündérhaj arany v. ezüst, a legszebb disz a karácsonfára.
25 gyémánt karácsonfa gyertyatartó.
25 kivilágitási karácsonfa gyertya, kiválasztva a legszebb szinekben.

Mind az itt felsorolt 66 pompás tárgy csomogolással **csak 2 frt 90 kr. o. é.**

Csoport 5—10 éves leányoknak.

1 czitera kulcscsal, saját tanulásra.
1 góth szalon, szállitható és szétszedhető.
1 bécsi salon-garnitura.
1 pompás, elpusztithatatlan diófa ágy.
1 eltörhetlen báb hajjal és üvegszemekkel.
1 konyhaszekrény konyhaberendezéssel
1 álló mérleg diófadeszkán, sulyokkal.
„A kis mösónö," mely tartelmaz:
1 massiv mosókádat, valódi használatra.
1 miniatur szapulót, valódi használatra.
1 mángorlót, valódi használatra.
1 teljes porczellán-szerviçe, finom festészettel 6 személyre evőeszközzel.
1 érdekes társas-játék.
1 csomag tündérhaj arany vagy ezüst, legszebb disz a karácsonfára.
25 gyémánt karácsonfa gyertyatartó.
25 kivilágitási karácsonfa gyertyák, kiválasztva a legszebb szinekből.

Mind az itt felsorolt 63 pompás tárgy becsomogolással **csak 4 frt 90 kr. o. é**

Csoport 5—10 éves fiuknak.

1 Boszkó, a nagy bűvész.
1 kis zoola! uj hangszer, zeneismeret nélkül a legszebb zenedarobakat fujhatni.
1 szinház alakokkal és szöveggel.
1 tanulmány szekrény rajzmintákkal.
1 teljes kuglizó, mind a 9 található.
1 szerszámkészlet (gyakorlati eszközök ,tartalmaz 8 darabot.)
1 istálló báziállatokkal ós szolgával.
1 választék villanyos hajók és állatok.
1 gyakorlati türelemjáték, 6 képben.
1 czitera kulcscsal, saját tanulásra.
1 gyakorlati épitész, épitési tervvel.
1 érdekes társas játék.
1 csomag tündérhaj, arany vagy ezüst, a legszebb diszités a karácsonfára.
25 brillans karácsonfa gyertyatartó.
25 kivilágitási karácsonfa gyertyák, kiválasztva a legszebb szinekben.

Mind az itt felsorolt 63 pompás tárgy becsomagolással **csak 4 frt 90 kr. o, é.**

Czim: **L. KOHN's Spielwaaren-Weihnachts-Ausstellung**
BÉCS, II. Grosse Mohrengasse 31.
Szétküldés utánvétel mellett vagy pénzbeküldés ellen.

Szamos bizonyitvány legelső orvosi tekintelyektől — Érdemermek különböző kiallitásokról.

40 éven át kipróbált

ANATHERIN SZÁJVIZ

dr. Popp J. G. cs. kir. udvari orvostól
Bécs, I. Bognergasse 2.

Orvosi bizonyitványok:

Prof Oppelzer, kiérdemült rektor magnificus, profess. a csász. kir. klinikán Bécsben, szász. kir. udv. tanácsos sat. Megvizsgáltam az ön *Anatherin szájvizét* s azt ajánlásra méltónak találtam.

Prof. Drasche a valódi Anatherin szájvizet, orvosi gyógyosztályán a csász. kir. közkórházban *kisérletileg* alkalmazta s azt igen czélszerű és kitünőnek nyilvánitotta.

Dr. Kainzbauer, csász tanácsos, érdemült professor, én a *Poppféle Anatherin szájvizet* betegeimnek felette nagy számánál, *száj és fogbetegségeknél rendkivül jó sikerrel* alkalmaztam miután annak vegytiszta alkatáról meg vagyok győzödve.

Még az idült hurutoknál is, felettébb jó hatással van a megtámadott *száj torok és gége* részeknek a *Poppféle Anatherin szájvizzel való* megérintésnek.

Prof Schnitzler a *Poppféle Anatherin szájvizet* a száj, nyak és torok-ur betegségénél, mint szinte a foghus betegségeinél mindenkor a legnagyobb sikerrel alkalmazta.

Ezen kitünő tulajdonságainál fogva mindenütt méltán kiérdemelt elismerésben részesülő *Poppféle fogszerek valódi* és friss minöségben

Kapható: Selmeczbányán: Sztankay Ferencz, Margótsy János gyógytárában és Neumann Illés divatkereskedésében. Bélab.: Stephany S. gy. Korpona: Eisert P. gy. Báth: Zsilkay L. gy. Bakabánya: Tiborfy K. gy. Ujbánya: Vitkovits J. gy és Cserminka M. gy. Léván: Boleman E. gy. Medveczky S. gy. Zólyomban: Stech L. gy. Kékkő. Kaposztásy F. gy. Balassa-Gyarmaton: Havas L. gy. és Sugár M. gy. Ipolyságon: Berko L. gy. Baánban: Balogh M. gy.

A ki kétségben van a felett,

hogy a hirlapokban feldiosért gyógyszerek közül melyiket használja betegsége ellen, az irjon egy levelezőlapot Richter kiadó-intézetének Lipcsébe s kérje a **„Betegbarát"** czimü röpiratot. E könyvecskében nemcsak **a legjobbaknak bizonyult háziszerek** vannak részletesen ismertetve, hanem

betegségekről szóló jelentések

is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy **igen sok esetben egy egyszerü háziszer is elegendő arra**, hogy még a látszólag **gyógyithatlan beteség** is szerencsésen elháríttassék. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésére áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát" megrendelését elmulasztani. E figyelemreméltó könyvecske segélyével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A röpirat megküldése a megrendelőnek **költségébe nem kerül.**

Nyomatott a „Selmeczbányai Hiradó" gyorssatóján Turócz-Sz.-Mártonban
Kiadó a „Selmeczbányai Hiradó" könyvayomója.